# مخالفت سید مرتضی و شیخ الطائفه و محقق با نهج عربی غیر موافق با قرائت

میخواستم از سید بخوانم. سید میگویند: «الابداع غیر جایز»؛ میگویند اگر بین قرائاتی که مقریها میخوانند، قرائت داریم مشکلی نیست. عبارت این است:

> **فأما القراءة بتسكين الياء، فان كانت مرويه و قد روي بها جازت، و الا فالإبداع غير جائز.[1]**

اگر روایت آمده باشد، جایز است با تسکین بخوانید، «و الا فالإبداع غير جائز» خودتان به صرف اینکه طبق نهج عربی است ساکن کنید، غیر جایز است. این تصریح سید است.

مرحوم شیخ الطائفه ذیل کلامشان در چندین جا هست. میگویند: «القرائة متبعة»؛ نمیتوانید خودتان در بیاورید، ولو این تسکین وجه عربیت دارد، اما چون مقرین قرائت نکردهاند جایز نیست. حتی قرائات شاذه ای هم که روایت دارد را شیخ نمیپذیرند. بر مبنای شیعه میگویند حتماً باید قرائت جایز باشد؛ «یلقنها الجایز». الجایز در اصطلاح فقه شیعه به چه معنا است؟ یعنی قرائت مشهور متواتری که بهطور یقین میتوانیم بگوییم قرآن است.

مورد دیگر از کتاب المعتبر محقق است. عبارت المعتبر دلالت روشن دارد.

> **و لا تصح الصلاة مع الإخلال بالفاتحة عمدا و لو بحرف و كذا إعرابها و ترتيب آياها، و عليه علماؤنا أجمع، أما بطلان الصلاة مع العمد فلقوله «لا صلاة إلا بفاتحة الكتاب» و قول الصادق عليه السّلام في رواية محمد بن مسلم و قد سأله عمن لم يقرأ فاتحة الكتاب في صلاته قال: «لا صلاة له» و الإخلال بجزء منها إخلال بها لأن الإتيان بها إتيان بجميع أجزائها فيلزم أن يكون الإخلال بالجزء إخلالا بها.**

و أما الإعراب فقد قال بعض الجمهور بجوازه إذا لم يخل بالمعنى، و الوجه ما ذكرناه لأنه كيفية لها و كما وجب الإتيان بحروفها وجب الإتيان بالاعراب المتلقى عن صاحب الشرع، و كذا التشديد في مواضعه[2]

**«... كما وجب الإتيان بحروفها وجب الإتيان بالاعراب المتلقى عن صاحب الشرع».**

در اعراب، از سید یک مخالفتی نقل شده. باید آن را بعداً ببینیم. این مخالفت سید را یادداشت کنید، برای بحثی که گفتم مویدی میشود. سیدی که مبنایش این است «الابداع غیر جایز»، در بعض از کلماتش سید آن را تجویز میکنند. این مویدی عرض من میشود که مواردی هست که میتواند سنتی باشد که شما مراعات کنید.

---

[1] رسائل الشريف المرتضى نویسنده : السيد الشريف المرتضي، ج۳ ،ص ۸۶

[2] المعتبر في شرح المختصر؛ ج۲، ص: ۱۶۶

---

بازبینی #1
ایجاد شده 22 آوریل 2026 12:50:11 توسط ... .
به روزرسانی شده 22 آوریل 2026 12:51:23 توسط ... .